

Ledningsregistrering
Nu og i fremtiden
Lejre Vandråd
22. september 2016

Rammen: lovgivning, normer og domme

- ◆ Lovgivningen for registrering er LER loven med bekendtgørelse.
- ◆ Vigtigt også at anvende:
 - Aftalte normer typisk fra Dansk Standard – 462, 475 m.fl.
 - Domspraksis – hvis man kan finde den ! – kommer typisk i spil når skaden er sket - ved sager om graveskader og uenigheder om ledningerne er tilstrækkeligt præcist angivet/påvist etc.

Registrering af ledninger

Lov om registrering af ledningsejere:

- ◆ Indberette interesseområder mindst 1 meter fra ledningerne - gratis indberetning via www.ler.dk.
- ◆ Vandværket vælger selv, hvor præcist der indberettes.
- ◆ Graveaktører betaler 1,5 øre (2015) pr. m² op til en 104.000 kr. maxgrænse.

Graveforespørgsler og udlevering af ledningsdata

- ◆ Graveentreprenører skal indhente oplysninger i LER for de områder, hvor der skal graves.
- ◆ Graveentreprenøren får herefter liste over ledningsejere.
- ◆ Vandværket får meddelelse fra LER om forespørgslen.
- ◆ Vandværket: Ved henvendelse fra graveaktøren via LER skal vandværket inden 5 arbejdsdage fremsende oplysninger om ledningernes beliggenhed.
- ◆ **De udleverede ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet (jf. bekendtgørelsen). Det er ikke et krav at de skal udleveres digitalt – typisk sker det som kort i pdf-format.**

Registrering bør følge norm

- Ved *registrering* af vandledninger bør anvendes *Dansk Standards Norm 462*. (1995)
- Normens rammer er meget vide, idet:
- Ledningerne skal registreres på en måde der følger ”**god skik og brug**, så en acceptabel, ensartet indmålingsnøjagtighed opnås”.
- Normen indeholder altså **ikke absolutte krav** til registreringsnøjagtighed.
- Normen fastlægger desuden kun, at der skal anvendes de metoder, som til enhver tid er **acceptable**.
- Foruden beliggenheden registreres for eksempel **målemetode** og **indmålingsnøjagtighed** således, at ledningsoplysningerne opfylder normens krav til udlevering.

Samarbejde med graveaktør og påvisning af ledninger

- ◆ Vandværket bør i fælles interesse forsøge at få et godt samarbejde med graveaktøren/entreprenøren.
- ◆ Altid en god idé at få et indledende møde med graveaktøren, og med en evt. rådgiver (husk referat). Dårlig kommunikation Erfaringen viser, at gravesager ofte ender i konflikt, hvis der har været dårlig kommunikation imellem parterne.
- ◆ Vandværket skal om nødvendigt hjælpe med at påvise ledningernes beliggenhed, hvis entreprenøren ikke efter prøvegravning selv kan fastlægge ledningernes beliggenhed og hvis beliggenhed er meget upræcist angivet.
- ◆ Vandværket skal derimod **ikke** acceptere, hvis en graveaktør stiller krav om påvisning, hvis vandværket er sikker på, at de fremsendte kort er retvisende. I de tilfælde skal vandværket insistere på, at entreprenøren først selv prøvegraver.

NY LER fra 2020

- ◆ Del af regeringens digitaliseringsstrategi:

6.3 Udveksling af data om nedgravet infrastruktur

- ◆ Omkostningsfuldt for myndigheder og virksomheder at anlægge og vedligeholde infrastruktur under jorden. Derfor etableres en digital platform for udveksling af data om nedgravet infrastruktur, der skal **effektivisere arbejdsgange, reducere graveskader** og give mulighed for at **koordinere gravearbejder** og udnytte synergi mellem forskellige forsyningsinfrastrukturer.
- ◆ Spare imellem 36 og 85 mio. kroner på især graveskader og administration.
- ◆ Hensigten at videreudvikle LER, så data fra 2020 automatisk kan udveksles digitalt.
- Idriftsættelse forventes allerede 1. halvår 2019.
- ◆ Konsulentrapport (foranalyse) udarbejdet af Rambøll for ”Styrelsen for dataforsyning og effektivisering”
- ◆ Rapport stiller 3 forskellige scenarier op.

Proces for ny LER

- ◆ Der er nu nedsat en porteføljestyregruppe, som overordnet følger alle initiativer under Digitaliseringsstrategien
- ◆ Der skal nu nedsættes en styregruppe for revisionen af LER – vicedirektører fra styrelsen og repræsentanter fra KL og DR (Danske Regioner).
- ◆ Afventer denne styregruppes etablering før nedsættelse af **følgegruppe**, med LERs interessegrupper, herunder Danske Vandværker.
- ◆ Processen er forankret i det aftalepapir der kan tilgås fra Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside.
- ◆ Endnu uvist præcist, hvad der præcist bliver spillet ud med mht. de 3 scenarier.
- ◆ Forventning og det **Danske Vandværker vi arbejde for:**
AT mindre vandværker jf. konsulentanbefaling:
 - Enten: overgangsordning - længere årrække end til 2010
 - Eller: helt undtaget kravet, når det gælder etablerede ledningerne.+ Mulig støtteordning !

Også af betydning: Revision af norm DS 462 startet

- ◆ Stærk utilfredshed blandt entreprenører med normen, fordi de taber mange erstatningssager ved graveskader.
- ◆ I efteråret 2016 påbegyndes en revision af DS 462 = standard for registrering af ledninger.
- ◆ Den nye reviderede standard vil få betydning for registrering af ledninger og for digital udveksling af ledningsoplysninger, og vil **formentlig** være en vigtig forudsætning for udviklingen af næste generation af LER – det er i hvert fald hvad styrelsen lægger op til.

DS 475 om etablering af ledninger

- ◆ Ud over DS 462 bør vandværket ved etablering af ledninger følge DS 475 om etablering af ledninger i jord.
- ◆ Den foreskriver blandt andet overholdelse af minimumsafstande (respektafstande) til andre ledninger. Af betydning i retssager.
- ◆ Desuden: krav til graveaktøren om eventuelt at foretage prøvegravninger i forbindelse med etableringen.